

POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O
SUKOBU INTERESA

REPUBLIKA HRVATSKA

**Povjerenstvo za odlučivanje
o sukobu interesa**

Broj: 711-I-1118-OT-7-17/18-18-8

Zagreb, 23. kolovoza 2018.

MINISTARSTVO UPRAVE
n/r g. Lovre Kuščevića, ministra
Maksimirска 63
10000 Zagreb

Predmet: Nacrt prijedloga Zakona o sprječavanju sukoba interesa

- očitovanje, daje se

Poštovani,

S obzirom da je otvoreno savjetovanje sa zainteresiranim javnošću o Nacrtu prijedloga Zakona o sprječavanju sukoba interesa te je isti javno objavljen na mrežnim stranicama Ministarstva uprave te na internetskom portalu *e-savjetovanja*, a prethodno nije dostavljen na mišljenje Povjerenstvu za odlučivanje o sukobu interesa kao tijelu u čijoj nadležnosti je primjena navedenog Zakona, ovim putem dostavljamo očitovanje Povjerenstva na objavljeni tekst Nacrta prijedloga Zakona.

1. U **članku 3.** stavku 1. iza točke 29. predlažemo dodati točku 30. tako da ista glasi:

„30. predsjednici i članovi uprava trgovačkih društava u većinskom vlasništvu jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave, te predsjednici i članovi uprava trgovačkih društava koja su u većinskom vlasništvu tih trgovačkih društava.“

Obrazloženje

Trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave raspolažu značajnim financijskim sredstvima, primjerice Zagrebački holding d.o.o. te upravo kod ove kategorije osoba postoje veliki koruptivni rizici. Slijedom navedenoga, smatramo da bi navedena kategorija osoba svakako trebala biti obuhvaćena novim Zakonom.

U citiranom članku iza stavka 3. predlažemo dodati stavak 4. koji glasi:

„Odredbe članka 18. stavka 1. i 2. ovog Zakona primjenjuju se na članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.“

Obrazloženje

S obzirom da Povjerenstvo predlaže da se člankom 18. propišu određene obveze i za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, smatramo da bi se predloženim člankom trebala obuhvatiti i ta kategorija obveznika postupanja po odredbama ovog Zakona, odnosno da bi člankom 3. trebalo obuhvatiti sve kategorije osoba na koji se Zakon odnosi kao i obveze koje za određene kategorije osoba iz njega proizlaze.

2. U **članku 4.** stavku 1. predlažemo definirati pojam primanja dužnosnika na način da isti glasi:

„Primanjem dužnosnika, u smislu ovog Zakona, smatra se svaki novčani primitak po bilo kojoj osnovi, osim naknade putnih i drugih troškova.“

Obrazloženje

Ovakvom definicijom primanja dužnosnika bili bi obuhvaćeni svi novčani primici dužnosnika, a ne samo oni koje dužnosnik ostvaruje iz radnog odnosa. Na taj način bi se omogućila naplata sankcije i na drugim primanjima dužnosnika, primjerice primanjima ostvarenima temeljem ugovora o djelu koji nerijetko imaju obilježja ugovora o radu.

Iza stavka 5. citiranog članka, predlaže se dodati stavak 6. koji glasi:

„Drugom javnom dužnošću u smislu ovog Zakona, uz dužnosti koje su obuhvaćene u članku 3. ovog Zakona smatra se svaka dužnost na koju je dužnosnik izravno izabran od građana, imenovan od Predsjednika Republike Hrvatske, Hrvatskog sabora, Vlade Republike Hrvatske, ministara u Vladi RH ili od izvršne ili predstavničke vlasti na lokalnoj odnosno područnoj (regionalnoj) razini.“

Obrazloženje:

Odredbama ZSSI-a propisuju se pravila vezana za obnašanje druge javne dužnosti. U interesu pravne sigurnosti te isključivanja svake mogućnosti diskrecione interpretacije pojma „druge javne dužnosti“, potrebno je ovaj pojam u smislu primjene odredbi ZSSI-a jasno definirati.

Vezano uz postojeći stavak 6., predlažemo da se odredbe koje se odnose na pojam dara (članak 4. stavak 6., članak 7.i članak 14.) radi jasnoće i preglednosti teksta sistematiziraju na jednom mjestu u predloženom Zakonu, odnosno u članku 14.

3. Uz članak 7. točku i) na odgovarajući način se odnosi primjedba istaknuta uz članak 4. stavak 6.

4. U **članku 8.** stavku 2. predlažemo da se rok od 30 dana skrati na 15 dana.

Obrazloženje:

Uvažavajući relativno kratko razdoblje u kojem je Povjerenstvo nakon prestanka obnašanja dužnosti dužno provesti postupak redovite provjere imovinskog stanja dužnosnika, potrebno je skratiti rok u kojem su dužnosnici dužni podnijeti izvješće kako bi Povjerenstvu ostalo što više vremena za provođenje radnji koje je u okviru redovite provjere dužno provesti.

Iza stavka 3. predlažemo dodati stavke 4. i 5. koji glase:

„Dužnosnici su nakon isteka dvanaest mjeseci od prestanka obnašanja dužnosti, obvezni u roku od 15 dana podnijeti Povjerenstvu izvješće o svojoj imovini.

Iзвјеšće iz stavka 4. ovog članka bit će javno dostupno na stranicama Povjerenstva 8 dana od dana objave.“

Obrazloženje:

Člankom 20. stavak 3. ZSSI-a propisano je između ostalog da se odredbe članka 8. i 9. ZSSI-a odnose na dužnosnike još dvanaest mjeseci nakon prestanka obnašanja dužnosti, pa je isto potrebno jasno i propisati te na jednom mjestu u Zakonu navesti sve obveze dužnosnika vezane za podnošenje izvješća o imovinskom stanju.

5. U **članku 9.** stavku 2., potrebno je iza riječi „promjena“ dodati riječ „ispravak“, a umjesto točke dodati riječi: „i 12 mjeseci od prestanka obnašanja dužnosti.“

Obrazloženje:

Navedenom intervencijom propisuju se sve situacije u kojima je dužnosnik u obvezi podnosititi izvješće o imovinskom stanju.

6. U **članku 12.** stavku 2. iza točke 4. predlažemo dodati točke 5. i 6. koje glase:

„Registrar poslovnih odnosa između poslovnih subjekata u vlasništvu dužnosnika i članova njegove obitelji i tijela propisanih člankom 17. stavkom 6. ovog Zakona koji sadrži podatke: naziv poslovnog subjekta, oblik ustrojstva, adresa, OIB, navođenje dužnosnika i člana njegove obitelji (ime i prezime) te naznaku srodstva, visina poslovnog udjela dužnosnika odnosno člana obitelji dužnosnika u poslovnom subjektu, podaci o tijelu javne vlasti s kojim se ulazi u poslovni odnos, datum stupanja u poslovni odnos i ugovorena vrijednost poslovnog odnosa.

Registrar poslovnih odnosa između poslovnih subjekata u vlasništvu članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i jedinice u kojoj isti obnašaju dužnost, odnosno poslovog subjekta u kojem udjele u vlasništvu ima jedinica u kojoj obnašaju dužnost, koji sadrži podatke: naziv poslovog subjekta, oblik ustrojstva, adresa, OIB, ime i prezime člana predstavničkog tijela jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave, visina poslovog udjela u poslovnom subjektu, podaci o jedinici lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave s kojim se ulazi u poslovni odnos, datum stupanja u poslovni odnos i ugovorena vrijednost poslovnog odnosa.“.

Obrazloženje

S obzirom da Povjerenstvo predlaže da se u novom Zakonu zadrži odredba članka 16. stavka 3. važećeg Zakona kojom je propisana obveza dužnosnika da obavijesti Povjerenstvo u slučajevima kada poslovni subjekt u kojem ima više od 0,5 % udjela u vlasništvu stupa u poslovni odnos s drugim državnim tijelima, jedinicama lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave ili s trgovackim društvima u kojima Republika Hrvatska ili jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ima udio u vlasništvu, potrebno je ustrojiti i Registrar takvih poslovnih odnosa. (vidi prijedlog i obrazloženje uz članak 17.)

Povjerenstvo također predlaže da se novim Zakonom propiše obveza članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave da obavještavaju Povjerenstvo o poslovnim odnosima između poslovog subjekta u kojem član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ima više od 0,5 % udjela u vlasništvu i tijela javne vlasti u kojem obnaša javnu dužnost, odnosno poslovog subjekta u kojem udjele u vlasništvu ima tijelo vlasti u kojem obnaša javnu dužnost. Slijedom navedenoga, potrebno je propisati i obvezu ustrojavanja Registra o predmetnim poslovnim odnosima. (vidi obrazloženje uz predloženi članak 18. stavak 1.)

7. Uz članak 14. na odgovarajući način se odnosi primjedba istaknuta uz članak 4. stavak 6.

8. Uz članak 16. stavak 2. iznosima da Povjerenstvo predlaže da predsjednici i članovi uprava trgovackih društava u većinskom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave budu dužnosnici u smislu predloženog Zakona. Ukoliko navedeni prijedlog ne bude prihvaćen (kako i nije ovim Prijedlogom zakona) suvišan je dio stavka 2. koji glasi „i većinskom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave“.

9. U članku 17. stavku 1. iza riječi „dužnost“ predlažemo dodati riječi: „niti sa poslovnim subjektom u kojem tijelo javne vlasti u kojem dužnosnik obnaša dužnost ima udjele u vlasništvu“.

Obrazloženje:

Navedeno predlažemo iz razloga velikog koruptivnog rizika koji proizlazi iz uočenih učestalih situacija istovremenog obnašanja dužnosti i obavljanja funkcije člana skupštine trgovačkog društva u vlasništvu tijela javne vlasti u kojem dužnosnik obnaša dužnost. Bez predloženog ograničenja poslovni subjekt u vlasništvu dužnosnika mogao bi stupati u poslovne odnose sa poslovnim subjektima u vlasništvu tijela u kojem dužnosnik obnaša dužnost.

Iza stavka 5. predlažemo dodati stavak 6. koji glasi:

„Ako poslovni subjekt u kojem dužnosnik ima više od 0,5 % udjela u vlasništvu, putem javnog natječaja ili na drugi način stupa u poslovni odnos s drugim državnim tijelima, jedinicama lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave ili s trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ili jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ima udio u vlasništvu, o takvom je poslovnom događaju dužnosnik dužan obavijestiti Povjerenstvo.“

Obrazloženje:

Prijedlog Povjerenstva je bio da se u novom Zakonu brišu odredbe članka 16. koje se odnose na obvezu prijenosa upravljačkih prava dužnosnika na temelju udjela u vlasništvu trgovačkih društava s obzirom da se istom obvezom ne postiže željena svrha, ali ne u cijelosti, pa tako je potrebno u novom Zakonu zadržati važeću odredbu članka 16. stavka 3. koja se odnosi na obvezu dužnosnika da obavijesti Povjerenstvo o stupanju u poslovni odnos s tijelima iz predloženog stavka 6.

10. Iza članka 17. predlažemo dodati članak 18. koji glasi:

„Ako poslovni subjekt u kojem član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ima više od 0,5 % udjela u vlasništvu putem javnog natječaja ili na drugi način stupa u poslovni odnos s tijelom javne vlasti u kojem obnaša javnu dužnost, odnosno sa poslovnim subjektom u kojem udjele u vlasništvu ima tijelo vlasti u kojem obnaša javnu dužnost, o takvom je poslovnom događaju član predstavničkog tijela dužan obavijestiti Povjerenstvo.

Članovi predstavničkih tijela dužni su Povjerenstvu dostaviti podatke o poslovnim subjektima u kojima imaju od više od 0,5 % i više udjela u vlasništvu.

Ako poslovni subjekt u kojem član obitelji dužnosnika ima 0,5 % ili više udjela u vlasništvu, putem javnog natječaja ili na drugi način stupa u poslovni odnos s državnim tijelima, jedinicama lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ili s trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ili jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave ima udio u vlasništvu, o takvom je poslovnom događaju dužnosnik dužan obavijestiti Povjerenstvo.

U slučaju dvojbi oko stupanja u poslovne odnose iz stavka 1. i 3. ovog članka, članovi predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu zatražiti mišljenje Povjerenstva.

Povjerenstvo je dužno u roku od 15 dana od dana zaprimanja zahtjeva dati mišljenje iz stavka 3. ovog članka.“

Obrazloženje:

Zbog postojanja koruptivnog rizika potrebno je imati uvid i u poslovne odnose poslovnih subjekata u vlasništvu članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave s tijelom javne vlasti, odnosno s poslovnim subjektom u kojem udjele u vlasništvu ima tijelo vlasti u kojem obnašaju javnu dužnost.

11. U **članku 18.** stavku 5. riječi: „mišljenja iz stavka 2.“ treba zamijeniti riječima: „dokumentacije iz stavka 4.“.

12. **Članak 20.** predloženog Zakona predlažemo propisati na sljedeći način:

„Dužnosnik tijekom obnašanja dužnosti, kao i u razdoblju od jedne godine od dana prestanka obnašanja dužnosti, ne smije bez natječaja stupiti u radni odnos u tijelu u kojem je obnašao javnu dužnost, te u trgovačka društva i druge pravne osobe koje su u vlasništvu tijela u kojem je obnašao dužnost, odnosno koja su obuhvaćena njegovim djelokrugom rada i nadležnosti.

Dužnosnik u roku od jedne godine nakon prestanka obnašanja dužnosti ne smije prihvati imenovanje ili izbor ili sklopiti ugovor kojim stupa u radni odnos kod pravne osobe koja je za vrijeme obnašanja mandata dužnosnika bila u poslovnom odnosu ili kad u trenutku imenovanja, izbora ili sklapanja ugovora iz svih okolnosti konkretnog slučaja jasno proizlazi da namjerava stupiti u poslovni odnos s tijelom u kojem je obnašao dužnost.

Ograničenje iz stavka 1. i 2. ovog članka ne odnosi se na dužnosnike koji se nakon prestanka obnašanja javne dužnosti, vraćaju na isto ili na drugo odgovarajuće radno mjesto na kojem su radili prije stupanja na dužnost, sukladno prethodno sklopljenom sporazumu s poslodavcem.

Pravna osoba iz stavka 1. i 2. ovog članka ne smije imenovati ili izabrati na dužnost dužnosnika ili s njim sklopiti ugovor kojim dužnosnik stupa u radni odnos u roku od jedne godine od prestanka dužnosti protivno odredbama ovog članka.

Obveze koje za dužnosnika proizlaze iz članka 7., 8., 9., 16. i 17. ovog Zakona počinju danom stupanja na dužnost i traju dvanaest mjeseci od dana prestanka obnašanja dužnosti.

Obveza iz stavka 5. ovog članka, u svezi s člankom 14. stavkom 1. ovog Zakona primjenjuju se razmjerno propisanim pravima dužnosnika na naknadu nakon prestanka obnašanja dužnosti.

Obveze iz stavka 5. ovog članka, u svezi s člankom 14. stavkom 1. ovog Zakona ne odnosi se na dužnosnike koji imaju većinski udio u vlasništvu u poslovnim subjektima

Obveze iz stavka 5. ovog članka u svezi s člankom 14. stavkom 1. ovog Zakona ne odnose se na predsjednike i članove uprava trgovačkih društava koja su u većinskom državnom vlasništvu, ukoliko se radi o njihovom imenovanju za članove upravnih tijela i nadzornih odbora drugih trgovačkih društava u većinskom državnom vlasništvu.

Odredba stavka 8. ovog članka na odgovarajući se način primjenjuje i na predsjednike i članove uprava trgovačkih društava koja su u većinskom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ukoliko se radi o njihovom imenovanju za članove upravnih tijela i nadzornih odbora drugih trgovačkih društava u većinskom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U slučaju iz stavka 2. ovog članka Povjerenstvo će na zahtjev dužnosnika pokrenuti postupak utvrđivanja sukoba interesa, te ukoliko iz okolnosti konkretnog slučaja utvrdi da ne postoji sukob interesa, dužnosnik smije prihvati imenovanje ili izbor ili sklopiti ugovor kojim stupa u radni odnos iz stavka 2. ovog članka.

Kad Povjerenstvo utvrdi povredu odredaba iz stavka 1., 2., 4. i 5. ovog članka, bez odgađanja će obavijestiti nadležno državno odvjetništvo.“

Obrazloženje

Povjerenstvo ističe da propisivanje „perioda hlađenja“ nakon obnašanja dužnosti predstavlja međunarodno priznati standard kojim se otklanja sumnja da se javna dužnost koristila u svrhu postizanja osobnog probitka tijekom i nakon mandata (zapošljavanje dužnosnika u tijelima javne vlasti nakon prestanka mandata).

11. Uz članak 25. stavci 1. i 2.

Predlažemo da se stavci 1.i 2. citiranog članka zamijene važećim člancima 26. i 27.

Obrazloženje

Predloženim člankom onemoguće je pokretanje postupka i izricanje sankcije dužnosnicima koji svjesno izbjegavaju obvezu točnog, istinitog i potpunog prikazivanja podataka o svojoj imovini. Naime, predloženom odredbom dužnosnicima se daje mogućnost da u dodatnom roku uklone nedostatke, odnosno nadopune svoje izvješće o imovinskom stanju te ukoliko to učine Povjerenstvo protiv istih neće moći pokrenuti postupak. Postupak redovite provjere propisan na predloženi način gubi svoju svrhu.

12. Uz članak 37. Povjerenstvo predlaže da se umjesto citiranog članka sistematiziraju dvije odredbe koje glase:

„Članak 37.

Povjerenstvo može pokrenuti postupak iz svoje nadležnosti na temelju svoje odluke, povodom vjerodostojne, osnovane i neanonomne prijave ili u slučajevima kada raspolaže saznanjima o mogućem sukobu interesa dužnosnika. O pokretanju ili nepokretanju postupka, Povjerenstvo donosi pisanu odluku. Povjerenstvo je dužno izvijestiti podnositelja prijave o svojoj odluci.

Povjerenstvo obvezno pokreće postupak iz svoje nadležnosti na osobni zahtjev dužnosnika.

Povjerenstvo će nakon otvaranja predmeta na primjeren način o tome obavijestiti dužnosnika.

Povjerenstvo će o pokretanju postupka iz stavka 1. ovog članka izvijestiti dužnosnika te obvezno zatražiti njegovo očitovanje o navodima prijave koje je dužnosnik dužan dostaviti Povjerenstvu u roku od 15 dana od primitka pisanog zahtjeva.

Podnositelju prijave iz stavka 1. ovog članka jamči se zaštita anonimnosti.

Povjerenstvo ima pravo pribaviti činjenice i dokaze djelovanjem drugih tijela javne vlasti. Nadležna tijela u Republici Hrvatskoj dužne su bez odgode, na njegov zahtjev, dostaviti zatražene obavijesti i dokaze.

Osim kad je Zakonom drugačije propisano, postupak pred Povjerenstvom, osim postupka glasovanja, otvoren je za javnost. Konačne rezultate provedenog postupka Povjerenstvo je dužno javno obznaniti.

Odluke Povjerenstva moraju biti obrazložene. Odluke Povjerenstva objavljuju se na internetskim stranicama Povjerenstva.

Članak 38.

Povjerenstvo je dužno u roku od 30 dana od dana otvaranja predmeta poduzeti radnju u predmetu, odnosno donijeti odluku o pokretanju ili nepokretanju postupka.

Povjerenstvo može pokrenuti postupak protiv dužnosnika najkasnije u roku od 12 mjeseci od dana prestanka obnašanja javne dužnosti. Povjerenstvo može voditi postupak protiv dužnosnika najduže 18 mjeseci od dana prestanka obnašanja javne dužnosti.

Ograničenja iz prethodnog stavka ne odnose se na dužnosnika koji nakon prestanka obnašanja javne dužnosti u odnosu na koju je počinio povredu ovog Zakona, obnaša drugu javnu dužnost iz članka 3. ovog Zakona.“

Obrazloženje:

Povjerenstvo otvara predmet odmah po zaprimanju prijave te ako utvrdi da je prijava vjerodostojna, osnovana i neanonimna donosi odluku o pokretanju postupka, a u suprotnom odluku o nepokretanju postupka. Utvrđivanju vjerodostojnosti i osnovanosti prijave ne može se pristupiti ukoliko predmet prethodno nije otvoren. Svaka zaprimljena prijava se urudžbira te je samim time predmet već otvoren. Također Povjerenstvo ističe da je rok od 30 dana od dana otvaranja predmeta za donošenje odluke prekratak. Naime, u složenim predmetima kada Povjerenstvo traži i čeka) očitovanja drugih tijela nerealno je očekivati da će u navedenom roku Povjerenstvo uspjeti obraditi predmet u onoj mjeri potrebnoj za donošenje odluke. Stoga, izričaj članka 37. u predloženom sadržaju držimo nedovoljno preciznim te smatramo da je postupak pred Povjerenstvom potrebno urediti na predloženi način.

13. U članku 41. stavku 2. iza riječi: „članka 18. stavaka 1. i 4.“ predlažemo dodati riječi: „članka 19. stavka 1.“.

Obrazloženje

Člankom 19. stavkom 2. propisano je da Povjerenstvo može pokrenuti postupak protiv dužnosnika ukoliko postupi protivno odredbi stavka 1. istog članka, odnosno ukoliko ne prijavi nadležnim tijelima da mu je ponuđen dar ili kakva druga korist povezana s obnašanjem javne dužnosti. S obzirom da je propisana mogućnost pokretanja postupka, potrebno je propisati i mogućnost izricanja sankcije u slučaju da se u postupku utvrди da je došlo do povrede navedene odredbe Zakona.

Napominjemo da ćemo navedene primjedbe uputiti i putem *e-savjetovanja*.

S poštovanjem,

